

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ

Ελληνικά

ITI Galileo Galilei

Ο ακόλουθος οδηγός είναι ένα από τα προϊόντα του προγράμματος ERASMUS+ με τίτλο: "Transmedia: a new narrative that involves communication and education towards the future classroom", κωδικός: 2014-1-ES01-KA201-004478. Ο οδηγός είναι αποτέλεσμα συνεργασίας των ακόλουθων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κατά την περίοδο από τον Σεπτέμβριο του 2014 μέχρι τον Αύγουστο του 2016

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Josep Antoni Blasco Fernández (jblasco9@xtec.cat)

- **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: INSTITUT DE PALAMÓS** (Catalonia, Spain)
<http://inspalamos.cat/>
Συντονιστές: Joaquim Martínez Rodríguez, Magda Soler Pedrós και Josep Ciberta i Tirado

ΕΤΑΙΡΟΙ:

- **CENTRO DE FORMAÇÃO DE ASSOCIAÇÃO DE ESCOLAS CENTRO-OESTE** (Caldas da Rainha, Portugal) <http://www.cfaecentro-oeste.pt/>
Συντονιστές: Nicolau Joao Gonçalves Borges και Carla de Jesus
- **ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ, Κ.Α'** (Λάρνακα, Κύπρος)
<http://dim-drosia-ka-lar.schools.ac.cy/>
Συντονίστρια: Στέλλα Ηλιάδου
- **COLEGIUL NATIONAL 'B.P. HASDEU'** (Buzau, Romania)
<http://bphasdeu.ro/>
Συντονίστρια: Viorica Raicu
- **Παγκύπριο Λύκειο Λάρνακας** (Λάρνακα, Κύπρος)
<http://lyk-pagkyprio-lar.schools.ac.cy/>
Συντονίστριες: Φιλίτσα Φιλίππου-Μασώνου και Κωνσταντίνα Μαλά
- **ISTITUTO TECNICO INDUSTRIALE STATALE 'GALILEO GALILEI'** (Livorno, Italy)
<http://www.galileilivorno.gov.it/>
Συντονιστές: Federico Agen & Maddalena Degan

Περιεχόμενα

1.	Τι είναι το Creative Commons	4
1.1.	Εισαγωγή	4
1.2.	Έξι επιλογές για τις άδειες Creative Commons	4
1.2.1	Attribution	
1.2.2.	Attribution – Share Alike	
1.2.3	Attribution – No Derived Works	
1.2.4	Attribution – No Commercial	
1.2.5	Attribution – No Commercial – Share Alike	
1.2.6	Attribution - No Commercial – No derivative works	
2.	Οδηγός για χρήση του Creative Commons	7
2.1.	Χρήση του CC ως δημιουργός	7
2.2.	Χρήση από άλλα πρόσωπα	8
3.	Πώς μπορούν οι μαθητές να χρησιμοποιήσουν τις άδειες CC	10

1. Τι είναι το Creative Commons

1.1. Εισαγωγή

Το Creative Commons είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που ιδρύθηκε το 2001 και δίνει τη δυνατότητα σε καλλιτέχνες, επαγγελματίες, δημοσιογράφους, ιδρύματα και οποιονδήποτε δημιουργό να κοινοποιήσει και να χρησιμοποιήσει την εργασία του στο διαδίκτυο νόμιμα μέσω του προγράμματος «All rights reserved». Ο δημιουργός οποιασδήποτε εργασίας μπορεί να επιλέξει και να συνδυάσει τέσσερις επιλογές αδειοδότησης και να δημιουργήσει διαφορετικούς τύπους αδειοδότησης. Με αυτό τον τρόπο ο συγγραφέας προσφέρει ένα εναλλακτικό τρόπο κατοχύρωσης των πνευματικών δικαιωμάτων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν ακόμα και προσωρινά. Αυτό μπορεί να ωφελήσει τον συγγραφέα αφού η δουλειά του θα διαφημιστεί δωρεάν ανάμεσα στους άλλους χρήστες.

4

1.2 Έξι επιλογές για τις άδειες Creative Commons

Το CC προσφέρει έξι βασικούς τύπους αδειοδότησης, ο καθένας από τους οποίους προσφέρει διαφορετικά πακέτα αδειών. Προτού κάποιος χρησιμοποιήσει υλικό από το CC πρέπει να μελετήσει τους όρους της συγκεκριμένης άδειας για να σιγουρευτεί ότι επιτρέπεται η χρήση του.

1.2.1 Attribution: CC BY

Ο κάτοχος πνευματικών δικαιωμάτων μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιήσει αυτό τον τύπο άδειας σε περίπτωση που επιθυμεί να παρουσιάζεται το όνομα του υποχρεωτικά όταν χρησιμοποιείται δικό του υλικό.

Με αυτόν τον τρόπο επιτρέπει επίσης σε ένα τρίτο πρόσωπο να τροποποιήσει, να βελτιώσει ή να χρησιμοποιήσει εμπορικά τη δουλειά του. Αυτή η επιλογή άδειας είναι η λιγότερο περιοριστική.

1.2.2 Attribution – Share Alike:

CC BY - SA

Ο κάτοχος πνευματικών δικαιωμάτων μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιήσει την συγκεκριμένη άδεια η οποία επιτρέπει σε τρίτα πρόσωπα να βελτιώσουν, τροποποιήσουν ή να χρησιμοποιήσουν το υλικό του σαν

βάση για άλλες εργασίες, ακόμα και για εμπορικούς σκοπούς. Όλες οι εργασίες που θα παραχθούν έχουν την ίδια άδεια και ίδια χρήση (πχ. από την Wikipedia), έτσι που να προωθείται η ενσωμάτωση του περιεχομένου από μελέτες.

5

1.2.3 Attribution – No Derivative Works :

CC BY - ND

Αυτή η άδεια επιτρέπει την εμπορική ή μη εμπορική αναπαραγωγή υλικού, το οποίο πρέπει να παραμένει ίδιο και χωρίς αλλαγές.

1.2.4 Attribution – No Commercial :

CC BY - NC

Αυτή η άδεια επιτρέπει σε τρίτους να βελτιώσουν, να χρησιμοποιήσουν ή και να αλλάξουν μια εργασία εφόσον αυτή δεν θα χρησιμοποιηθεί για εμπορικούς λόγους ή θα κοινοποιηθεί με τον ίδιο τρόπο.

1.2.5 Attribution – No Commercial - Share Alike: CC BY – NC - S

Η συγκεκριμένη άδεια επιτρέπει σε τρίτους να βελτιώσουν, να χρησιμοποιήσουν και να αλλάξουν μια εργασία εφόσον αυτή δεν θα χρησιμοποιηθεί για εμπορικούς λόγους. Η παραχθείσα εργασία μπορεί να κοινοποιηθεί με τον ίδιο τρόπο.

6

1.2.6 Attribution – No Commercial – No Derivative: CC BY – NC - ND

Επιτρέπει σε τρίτο πρόσωπο να κατεβάσει ή να κοινοποιήσει υλικό χωρίς όμως να μπορεί να κάνει αλλαγές και τροποποιήσεις σε αυτό.

Όταν συνδυάζετε δύο είδη αδειοδότησης του **creative commons** συμβουλευτείτε τον πιο κάτω πίνακα για να σιγουρευτείτε ότι οι άδειες αυτές είναι συμβατές.

License Compatibility Chart

	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗
	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

https://wiki.creativecommons.org/Wiki/cc_license_compatibility

2: Οδηγός για χρήση του Creative Commons

2.1. Χρήση του CC ως δημιουργός: Πώς να εφαρμόσετε τις άδειες CC

Είναι πάρα πολύ εύκολο να εφαρμόσετε μια άδεια του CC στην μελέτη σας. Αντί να χρησιμοποιήσετε το μοντέλο "κατοχύρωση πνευματικών δικαιωμάτων" από το Copyright, μπορείτε εναλλακτικά να εφαρμόσετε το μοντέλο που προσφέρει το Creative Commons αφού πρώτα καθορίσετε ποιός είναι ο ιδιοκτήτης των δικαιωμάτων αυτών και ποια άδεια έχει επιλέξει ο συγγραφέας της εργασίας.

7

Δεν χρειάζεται εγγραφή ή συγκεκριμένη πιστοποίηση εκ μέρους του χρήστη.

Στην επίσημη ιστοσελίδα, www.creativecommons.org, η οποία είναι διαθέσιμη σε διάφορες γλώσσες, μπορείτε να δημοσιεύσετε το υλικό σας απλώς πατώντας στην επιλογή "Δημοσίευσε το υλικό σου νόμιμα".

Αφού επιλέξετε την άδεια που σας ταιριάζει, αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε διαδικτυακά την εργασία σας, ακολουθήστε τις οδηγίες για να περιλάβετε τον κωδικό HTML. Αυτός ο κωδικός δημιουργεί αυτόματα την επιλογή "Κατοχύρωση μερικών δικαιωμάτων" και εμφανίζεται η δήλωση ότι η εργασία κατέχει άδεια από το Creative Commons. Η επιλογή δείχνει ότι οι χρήστες της εργασίας υπόκεινται σε άδεια από το Creative Commons. Ο κωδικός HTML περιλαμβάνει επίσης μετα-δεδομένα τα οποία επιτρέπουν σε έγκυρες μηχανές αναζήτησης να βρουν την εργασία σας.

Αν θέλετε να εφαρμόσετε την άδεια σε εργασία εκτός διαδικτύου, αφού επιλέξετε την άδεια που θέλετε να εφαρμόσετε, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια δήλωση όπως "Αυτή η εργασία υπόκειται σε άδεια του Creative Commons" "[εισάγετε την περιγραφή π.χ. "Attribution-Share alike"] που συνδέεται με το URL της άδειας, προσδιορίζοντας τον τύπο άδειας που χρησιμοποιείται.

Η μόνη διαφορά μεταξύ της εφαρμογής μιας εργασίας εντός ή εκτός διαδικτύου, είναι ότι η δεύτερη δεν μπορεί να ανεβρεθεί από έγκυρη μηχανή αναζήτησης διότι δεν έχει μετα-δεδομένα.

Για να μπορέσετε να χρησιμοποιήσετε υλικό που υπόκειται σε άδεια από το CC, είναι πολύ σημαντικό να σιγουρευτείτε ότι έχετε το νομικό δικαίωμα για να το κάνετε. Αυτό μπορεί να συμβεί αν:

- Είστε ο κάτοχος όλων των δικαιωμάτων που παρέχονται με την άδεια.
- Έχετε γραπτή εξουσιοδότηση από τον κάτοχο των δικαιωμάτων.

Όλες οι άδειες του Creative Commons είναι "non-exclusive": μπορείτε να επιτρέψετε σε κάποιον να χρησιμοποιήσει το υλικό σας με άδεια του Creative Commons και να εξασφαλίσετε άλλη άδεια με μη αποκλειστική συμφωνία με κάποιον άλλο. Μπορείτε ακόμα να πάρετε αποκλειστική άδεια η οποία έχει δικαιώματα τα οποία δεν είχατε επιτρέψει με την προηγούμενη άδεια του Creative Commons.

2.2. Χρήση του CC από άλλα άτομα. Πώς να βρείτε πηγές που υπόκεινται σε CC

Για να βρείτε πηγές που κατέχουν άδεια του Creative Commons, απλά πληκτρολογήστε στο διαδίκτυο την διεύθυνση "CC Search" (<https://search.creativecommons.org/>). Στην ιστοσελίδα με το υλικό του Transmedia θα βρείτε πολλές σελίδες με CC άδειες (<http://www.education-transmedia.com>). Σε αυτή την ιστοσελίδα μπορείτε να βρείτε υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί δωρεάν, και που χωρίζεται στις ακόλουθες κατηγορίες:

• Europeana (media)	• Open Clip Art Library (image)
• Flickr (image)	• Spin Express (media)
• Google (web)	• Wikimedia Commons (media)
• Google Images (image)	• Youtube (video)
• Jamendo (music)	• Pixabay (image)

- CCMixer (music)
- Sound Cloud (music)

Οι άδειες του Creative Commons εκδίδονται δωρεάν σε οποιονδήποτε επιθυμεί να τις χρησιμοποιήσει. Για να το κάνετε αυτό πρέπει να αποδεχτείτε τους όρους της άδειας που κατέχει το συγκεκριμένο υλικό. Είναι πολύ σημαντικό να ξέρετε τους βασικούς όρους των κύριων αδειών του Creative Commons:

- **Attribution:** Θα πρέπει να καθορίσετε τον συγγραφέα ή ιδιοκτήτη του υλικού, την άδεια και τα δικαιώματα που την συνοδεύουν.
- **Not commercial:** δεν μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό με απώτερο σκοπό να αποκομίσετε χρηματικό ή εμπορικό όφελος.
- **No derivative works:** επιτρέπεται μόνο να γίνουν ακριβή αντίγραφα του υλικού, δεν επιτρέπεται η διαφοροποίηση ή αλλαγή τους.
- **Share alike:** μπορείτε να αναπαράγετε υλικό μόνο αν γίνει κάτω από τους ίδιους όρους άδειας.

Για να χρησιμοποιήσετε υλικό που κατέχει άδεια του Creative Commons με τρόπο που δεν επιτρέπεται από την άδεια, θα πρέπει να έρθετε σε επαφή με τον συγγραφέα και/ή δικαιούχο του υλικού και να ζητήσετε άδεια από αυτόν. Σε περίπτωση που χρησιμοποιήσετε υλικό που κατέχει άδεια του Creative Commons με τρόπο που έρχεται σε αντίθεση με τους όρους της, αυτό θα σημαίνει τον τερματισμό του δικαιώματος χρήσης του υλικού, και μπορεί να διωχθείτε ποινικά για παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων.

Οι άδειες που παραχωρούνται από το Creative Commons δεν μπορούν να μετακληθούν διότι τα δικαιώματα που παραχωρούνται αφορούν όλη την διάρκεια που εφαρμόζονται τα πνευματικά δικαιώματα. Αυτό σημαίνει ότι κανένας δεν μπορεί να εμποδίσει αυτούς που έχουν εξασφαλίσει άδεια από το Creative Commons, να χρησιμοποιήσουν υλικό σύμφωνα με τους όρους της άδειας αυτής. Ο δημιουργός μπορεί να σταματήσει την διανομή του υλικού του όταν το θελήσει. Όμως, όλοι οι δικαιούχοι αδειών οι οποίοι μέχρι εκείνη την στιγμή έχουν παραλάβει υλικό που τους παρέχει την άδεια να το χρησιμοποιήσουν, συνεχίζουν να έχουν τα δικαιώματα που τους παρέχει η συγκεκριμένη άδεια, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος να διανέμουν το υλικό σε τρίτα πρόσωπα στην

βάση της ίδιας άδειας. Όταν ένας δημιουργός επιλέγει μια άδεια του Creative Commons, θα πρέπει να σκεφτεί προσεκτικά και να σιγουρευτεί ότι δεν θα έχει αντίρρηση όταν διάφορα άτομα θα μπορούν να χρησιμοποιούν το υλικό του με τους όρους της άδειας που επέλεξε, παρόλο που αργότερα μπορεί να αποφασίσει να τερματίσει την διανομή του υλικού του με άδεια του Creative Commons.

3: Πώς μπορούν οι μαθητές να χρησιμοποιήσουν υλικό που υπόκειται σε CC

Η επαναχρησιμοποίηση ψηφιακού περιεχομένου (φωτογραφίες, video, μουσική) είναι πολύ συνηθισμένο φαινόμενο στα σχολεία σήμερα: καθηγητές και μαθητές συχνά παράγουν υλικό με τη χρήση πολυμέσων το οποίο χρειάζεται να συνοδευτεί με μια φωτογραφία, μουσική ή ένα σύντομο video. Συνήθως αυτό το επιπρόσθετο υλικό μπορεί οποιοσδήποτε να το βρει στο διαδίκτυο. Ποια είναι όμως η στάση των μαθητών και των καθηγητών απέναντι στο θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων αυτού του υλικού;

1. Από την μια, κάποιος μπορεί να κάνει χρήση του διαδικτυακού υλικού τόσο συχνά που να είναι πεπεισμένος ότι μπορεί να το κάνει ελεύθερα χωρίς δεσμεύσεις.
2. Από την άλλη, κάποιος μπορεί να ανησυχεί τόσο πολύ για το θέμα της παραβίασης των πνευματικών δικαιωμάτων του συγγραφέα, που μπορεί αυτό να σταθεί εμπόδιο στην επιθυμία του να κάνει χρήση διαδικτυακού υλικού και να το αποφεύγει.

Μια πιθανή λύση είναι οι αδειοδοτήσεις από το Creative Commons. Κάθε χώρα έχει τη δική της ιστοσελίδα και ο οποιοσδήποτε μπορεί να βρει χρήσιμο υλικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς που δίνεται από το CC. Παρακάτω μπορείτε να βρείτε μερικά παραδείγματα ιστοσελίδων που περιέχουν σημειώσεις, ασκήσεις, εικόνες που μπορεί να ενδιαφέρουν τα σχολεία.

<https://www.khanacademy.org/>

<http://www.ck12.org/>

<http://cnx.org/>

<https://www.oercommons.org/>

<https://www.khanacademy.org/>

<http://www.ck12.org/>

<http://cnx.org/>

<https://www.oercommons.org/>

"A personalized learning resource for all ages"

"Explore science"

"OpenStax CNX Library"

"Discover. Share. Create."

"A personalized learning resource for all ages"

"Explore science"

"OpenStax CNX Library"

"Discover. Share. Create."

This work is licensed under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0
International.

Permissions beyond the scope of this license may be
available at educationtransmedia@gmail.com

Based on <https://creativecommons.org>